

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Aruspex alius malu[m] consiliu[m] luit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

fuerat, versus hic scitè factus cantatūq, esse à pueris urbe tota fertur, Malum consilium consultori pessimum est. Ea historia de haruspibus, ac de versu isto senario, scripta est in Annalibus Maximilibrò undecimo, & in Verrij Flacci libro primo rerum memoria dignarum, videtur autem hic versus de Græco illo Hesiodi versus expressus:

Ἡ δὲ κακὴ βουλή τῶ βουλευσάντι κακίστη

II.

Cur autem consilium malum in consulentem refundatur, nihil est quærendum. Suspectus est cocus, qui cibum parat, quem ipse nolit edere. Tute intruisti, tibi excidendum est, ait ille. Merito iubetur ipse calicem haurire, qui venenum miscuit alteri. Suadeo, quod ipse facturus essem, ait fidelis amicus. Sentio, suadeoq, tibi, quibus haud grauer uti. Ipsa mihi similis si quando occurreret vsus, inquit apud Homerum Calypso. Græcis ἰσθὺν ἢ βουλῆ, Sacra quedam res est consilium. Ut ergo libenter est accipiendum, cum res postulat, ita quoque est religiosè citraque fraudem dandum, si quis egeat. Alioquin non defuturum est Numen, quod pœnas repetat ab eo, qui rem sacram ac diuinam violârît. Meminit T. Lilius Papyrium Cursorem, cum consul Aquiloniam obsideret, velletque prælium committere cum hostibus, nisi si quid auspicia refragarentur; ac consultus pullarius suaderet uti committeret, eum aues infausta nuntiaissent, re cognita pullarium in prima acie constituisse: qui primo traiectus telo violatam religionem expiarit. Valerij verba sunt: Papyrius Cursor consul cum Aquiloniam oppugnans prælium vellet committere, pullariusq, non prosperantibus auibus ementitus optimum ei auspiciū renuntiaisset; de fallacia illius factus certior, sibi quidem & exercitui bonum omen datum credit, ac pugnam iniit. Caterum mendacem ante ipsam aciem constituit: ut haberent Dycius capite, si quid ira conceperant, expiarent. Directum est autem siue casu, siue etiam celestis numinis providentia, quod primum è contrariâ parte missum erat telum, in ipsum pullarij pectus, eumq, exanimem prostravit. Id ubi consul cognouit, fidente animo & hostes inuasit, & Aquiloniam cepit. Tam citò animaduertit, quo pacto iniuria imperatoris vindicari deberet, quemadmodum violata religio expianda foret, & quâ ratione victoria apprehendi posset. Egit virum seuerum, consulem religiosum, imperatorem strenuum: timoris modum, pœna genus, spei viam, uno mentis impetu rapiendo. Quid autem mi-

Homer. lib 5.
Odyssæz.

Tit. Lilius
Dec. 1. lib. 10.

Val. Max. l. 7.
cap. 1.

rem mirum est, pullarium consilio mendaci, dum Papyrium, voluit decipere, se ipsum in exilium dedisse: illius discipulus erat, illius artem exercebat, qui ut omnes secum in interitum trahat, ipsos etiam Prophetas conatur ad mala consilia danda impellere. Hinc enim ait: *Egrediar, & ero spiritus mendax in ore omnium Prophetarum eius*, Achab scilicet, qui noluit audire Michæam consulentem bene; sed tantum credidit illis, qui optata prophetarent. Melior fuit Papyrius Cursor rege Achab. Ille enim maluit sibi vera, quamuis ingrata dici; iussitque grata mendaciter promittentem in prima acie stare, ut primus caderet. Quadrat in hunc pullarium optimè, quod Virgilius cecinit de alio augure, in prælio, quod cœperat, infelice.

Cadit ipse Tolumnius augur,

Primus in aduersos telum qui torserat hostes.

Virgil. lib. 12.
Æneid.

Cœpit quippe prælium, qui suavit prælium; nihil enim illi tunc homines, sine augurijs, incipiebant. Quod sæpe contingit hodieque, ut litium, rixarum, & bellorum authores maxima litium, rixarum, & bellorum sentiant detrimenta.

Par autem est, ut, quemadmodum bene consultum, & consulenti & consultori prodest; ita malè consultum ipsi quoque noceat consultori. Quod Varro his verbis indicauit: *Opinor, non solum, quod dicitur, Malum consilium consultori esse pessimum, sed etiam bonum consilium ei, qui consuluit, & qui consulitur, bonum habendum*. Sicut ergo sagitta in militem lorcatum missa resilit in iaculantem; ita ab eo quem diuina armat protectio, consilium perniciosum retorquetur in consulentem. Extat in hanc sententiam apologus non inuenustus. *Leonem, ob senectam, agrotantem, & ea causa suo in iustro continentem sese, cetera quidem animantia, officij gratia, visebant regem suum, excepta vulpe. Proinde lupo nactus opportunitatem, accusauit vulpem, apud leonem laesa Maiestatis, qua pro nihilo haberet eum, penes quem rerum erat summa, nec, ob contemptum, ad visendum accessisset: atque, interea interuenit in lupi fabula vulpes, & extremam sermonis partem audiuit. Itaque, leo conspecta vulpe, protinus aduersus eam infremuit. At illa postulato ad purgandum sese spatio, Et quis, inquit, omnium, qui huc conuenerunt tantum tibi profuit, quantum ego, qua quoque ver sumo circumcurstauit, tibi, morbi remedium a Me-*

III.
M Varro l. 3.
de re rustica
cap. 16

Tjj

dico